

Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO)

Církevní ZŠ Plzeň

Obsah:

1. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)	3
2. Cíl EVVO.....	4
2.1. Znalosti a porozumění.....	4
2.2. Dovednosti	4
2.3. Postoje	4
3. Charakteristika EVVO	5
4. Klíčové kompetence	5
5. Realizace environmentální výchovy a akce EVVO.....	Chyba! Záložka není definována.
5.1. Školní kolo a krajské kolo ekologické olympiády pro žáky SŠ	8
5.2. Okresní kolo biologické olympiády	Chyba! Záložka není definována.
5.3. Okresní kolo zeměpisné olympiády	Chyba! Záložka není definována.
5.4. Okresní kolo chemické olympiády	Chyba! Záložka není definována.
5.5. Projekt Recyklohraní	8
5.6. Třídění odpadu.....	9
5.7. Projekt Příroda, krajina a lidé v rámci udržitelného rozvoje.....	Chyba! Záložka není definována.
5.8. Projekt Podpora technického a přírodovědného vzdělávání.....	Chyba! Záložka není definována.
5.9. Projekt May Day a adventní trhy	9
5.10. Žákovský projekt Ekologizace provozu školy	8
5.11. Přednášky a vzdělávací programy pro žáky oboru ekologie a sociální činnost.....	9
5.12. Odborné exkurze a přednášky pro žáky oboru ekologie	Chyba! Záložka není definována.
6. Závěrečná ustanovení	11

Školní plán EVVO je vydán na základě metodického pokynu MŠMT č. j. 16745/2008 - 22 k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) a v návaznosti na školní vzdělávací program a také plán EVVO Církevní SŠ Plzeň, se kterou tvoří základní škola jeden právní subjekt.

1. Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

1.1 Vymezení pojmu EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) vede k myšlení a jednání, které je v souladu s životním prostředím tak, aby se udržela jeho kvalita i pro budoucí generace.

Cílovou skupinou jsme tedy všichni, bez ohledu na věk nebo vzdělání.

Obsahem EVVO je nejen vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech jeho formách, znalost a péče o prostředí kolem nás, ale i pochopení vzájemné provázanosti oblastí, které jsou na první pohled odlišné a přece k sobě patří. Environmentální výchova je úzce spjata i se sociální, ekonomickou a kulturní oblastí a vede k pochopení zákonitostí, které tato vzájemná vazba vytváří.

Cílem EVVO je objektivní informovanost o stavu a vývoji životního prostředí. Tak, aby lidem, kteří ztratili přímý kontakt s přírodou, bylo vráceno povědomí o prostředí, ve kterém se pohybují a aby se začali chovat šetrně a předvídavě, což vyžaduje určité znalosti, dovednosti a hlavně silnou motivaci k pozitivním změnám, které povedou ke zdravému a funkčnímu prostředí kolem nás.

EVVO je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí, protože je nutné si uvědomit, že neznáme všechny komplikované zákonitosti vztahů organismů a prostředí a proto není možné s jistotou určit všechny vlivy lidské činnosti na životní prostředí a v důsledku na lidské zdraví.

EVVO vede k přijetí plné zodpovědnosti za životní prostředí a vytváří podmínky pro zapojení každého jednotlivce do jeho ochrany. Zejména jde o informovanost v problematice vlivu jednotlivých vzorců chování na životní prostředí, při řešení ekologických problémů v obci a dále o akce přímo se dotýkající životního prostředí, a to vše přístupnou formou, srozumitelnou každému občanovi.

Jsou tři základní směry působení, které jsou navzájem propojeny:

- poskytování informací a vzdělávání formou přednášek, školení, odborné literatury, masmédií, zpravodajů
- vytvoření kladného citového vztahu k okolnímu prostředí účastí na společných akcích nebo vlastní zájmovou činností
- zprostředkování dovedností, které jsou přínosné pro udržitelný způsob života, což je praktická činnost v ochraně životního prostředí, zpočátku pod odborným vedením, posléze aktivní zapojení do uskutečňování konkrétních projektů, apod.

EVVO vede k aktivnímu přístupu v řešení problémů životního prostředí tím, že poskytuje metodu. Vede i k lepšímu poznání sebe sama a svých možností, k prohlubování poznání světa a jeho zákonitostí. EVVO je celoživotním procesem vytvářejícím ekologickou kulturu.

1.2. Cíle EVVO

1.2.1. Znalosti a porozumění

- Povědomí, že životní prostředí je tvořeno různými složkami, např. fyzikální, chemickou, biologickou, společenskou, kulturní.
- Povědomí, že všechny tyto složky jsou navzájem propojeny, a tedy změna v jedné může ovlivnit některé nebo všechny ostatní.
- Povědomí, že každá lidská bytost je součástí této sítě a je na ní zcela a neustále závislá.
- Porozumění, že vše živé i neživé má své životní cykly, jejichž každý úsek vývoje je důležitý.
- Porozumění, že složky životního prostředí jsou organizovány v systémech, ať už přírodních nebo vytvořených člověkem - ekosystémy, společenstva, populace, národy, města. Složky těchto systémů jsou navzájem propojeny a jsou přizpůsobeny podobným podmínkám.
- Porozumění, že tyto systémy se vyvíjejí (krátkodobě i dlouhodobě) jako odezva na měnící se podmínky.
- Pochopení procesů, které jsou základem života, zejména toku energie a informací a koloběhu látek, a pochopení jejich umožňujícího i omezujícího působení.
- Pochopení, že lidstvo ovlivňuje své prostředí využíváním a přemísťováním obnovitelných i neobnovitelných zdrojů, jeho fyzickým narušováním a nakládáním s odpady, a porozumění, jak je prostředí ovlivněno růstem populace a využíváním technologií.
- Pochopení, že naše vlastní vnímání prostředí je ovlivňováno našimi biologickými potřebami a schopnostmi, technickými prostředky, našimi zkušenostmi a touhami, a že nemusí být stejné jako u druhých.
- Poznání různých souborů kritérií, podle kterých mohou být hodnoceny změny životního prostředí: ekologických, ekonomických, energetických, estetických, etických.
- Rozvoj citu/smyslu pro ekologické hodnoty, přispívající ke kvalitě prostředí, jako jsou rozmanitost, zachování, přizpůsobivost, odolnost, spolupráce, rovnováha.
- Rozvoj citu/smyslu pro společenské hodnoty, které přispívají ke kvalitě prostředí, jako je uspořádání a ztvárnění, bezpečnost, pohoda, vztah mezi náklady a užitkem, estetické hodnoty, myšlenky svobody, práv a povinností, kulturní a etické hodnoty, spravedlnost.
- Pochopení, jak může být usměrňován proces změny životního prostředí, například pomocí legislativy, plánování, přijetím dobrých ekologických politik doprovázených kontrolou, pomocí úsilí dobrovolníků a dobrovolných organizací a osobní aktivitou.

1.2.2. Dovednosti

- Pozorování/vnímání s využitím všech smyslů.
- Zaznamenávání, sbírání/shromažďování, třídění a prezentace informací.
- Používání druhotných zdrojů informací zahrnujících ústní podání a archivní zdroje.
- Třídění, hodnocení a vysvětlování číselných dat.
- Používání nástrojů pro shromažďování, zaznamenávání a hodnocení dat.
- Formování zdůvodněných názorů, vyvážených mínění, formulace a ověřování hypotéz. Řešení problémů.
- Tvořivá spolupráce s ostatními.

1.2.3. Postoje

- Péče a pocit zodpovědnosti za zdraví a dobrý stav celého prostředí.
- Kritický postoj k přijímaným informacím, prověřování předpokladů, opatrnost vůči spolehlivosti osobních interpretací.
- Respekt k přesvědčení druhých, k důkazům a racionálním argumentům.
- Smysl pro společenství s ostatními lidmi i ostatními živými bytostmi.
- Smysl pro souvislost s minulostí a budoucností.

- Uznání lidské schopnosti pracovat v rámci limitů prostředí a aktivně tvořit budoucnost.
- Závazek přispívat vrozenými schopnostmi ke zlepšení kvality životního prostředí.

1.3 Charakteristika EVVO

Stručný soupis výrazů vztahujících se k ekologické výchově:

- celoživotní,
- interdisciplinární,
- holistická,
- zaměřená na adresáta,
- odpovídající místním podmínkám,
- rozvíjející se od místního ke globálnímu,
- s důrazem na kvalitu a hodnotu,
- formulující problémy (častěji než řešící problémy),
- normativní spíše než empirická,
- upřednostňující systémové myšlení před lineárním,
- začleňující citové i poznávací učení,
- organizovaná pružně a přizpůsobivě,
- hledící dopředu, předvídající,
- spojující, syntetizující, se širokým záběrem,
- pracující v otevřených situacích,
- zaměřená na konkrétní témata,
- založená také na činnosti v terénu,
- orientovaná na aktivitu,
- příkladná (např. vycházející ze stavu okolního prostředí).

1.4 Klíčové kompetence

Mezi základní klíčové kompetence, jež chceme během environmentální výchovy u žáků rozvíjet, patří:

Kompetence k učení

- mít pozitivní vztah ke vzdělávání
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

- porozumět základnímu úkolu,
- určit jádro problému,
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání,
- formulovat srozumitelně a souvisle své myšlenky,
- účastnit se diskuzí.

Personální a sociální kompetence

- pracovat v týmu,
- podílet se na realizaci společných pracovních činností,
- podněcovat práci v týmu vlastními návrhy,
- nezaujatě zvažovat návrhy druhých,

- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

- jednat odpovědně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- chápat význam životního prostředí pro člověka,
- jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- chápat hodnotu života,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury.

Kompetence k pracovnímu uplatnění

- mít odpovědný postoj k vlastnímu vzdělávání,
- uvědomovat si význam celoživotního učení.

2. Plánování a dokumenty EVVO

Škola vytváří dlouhodobý plán EVVO, který popisuje dlouhodobé cíle a záměry školy, a plán EVVO pro konkrétní školní rok, který zahrnuje dílčí aktivity a akce daného školního roku. Společně se školním vzdělávacím programem (ŠVP) představují dva základní dokumenty EVVO školy.

3. Pravidla spolupráce koordinátora EVVO s vedením a zaměstnanci školy.

Koordinátor spolupracuje s vedením školy při přípravě aktivit a vedení školy vytváří podmínky pro jeho práci. Koordinátor se spolupracovníky z řad pedagogů i studentů koordinuje realizaci plnění školního plánu EVVO.

Dle výše uvedeného Metodického pokynu MŠMT se doporučuje škole ustanovit školního koordinátora EVVO a zajistit zvyšování jeho odborné úrovně v rámci DVPP. Koordinátor EVVO plní následující úlohy:

- sestavuje ve spolupráci s vedením školy a týmem pedagogů dlouhodobý plán ekologické výchovy (EV) a jeho realizační část pro školní rok
- sleduje jeho realizaci a provádí průběžnou kontrolu jeho naplňování
- zvyšuje si odbornou a metodickou připravenost (specializační studium, DVPP),
- spolupracuje s vedením školy,
- koordinuje aktivity k EV na škole,
- navazuje kontakty s dalšími školami a dalšími subjekty v oblasti EV,
- podněcuje kontakty s rodiči a s dalšími subjekty v oblasti EV,
- organizuje nebo přispívá k organizaci akcí EV na škole a koordinuje je,
- podněcuje a organizačně přispívá k ekologizaci provozu školy.

Koordinátorem EVVO na základní škole je Mgr. Markéta Holerová.

4. Dlouhodobý plán EVVO

4.1. Enviromentální výchova v činnosti školy.

Enviromentální výchova je zakotvena v ŠVP školy. Průřezová témata environmentální výuky jsou začleňována v přírodovědných i jiných předmětech viz ŠVP školy.

Disponibilní hodiny na 2. stupni jsou mimo jiné využívány k výuce povinného předmětu Přírodovědný seminář (vyučovaný v 6.ročníku) a volitelných seminářů s prohlubujícím a rozšiřujícím učivem – Ekologický seminář, který si žáci mohou volit od 7. ročníku a aktuálně je seminář vyučován v 7. a 8. ročníku.

EVVO je významnou součástí zájmového vyučování v rámci školní družiny a školního klubu.

4.2. Charakteristika školy z pohledu EVVO

Církevní základní škola Plzeň, součást Církevní základní školy a střední školy Plzeň, poskytuje

základní vzdělání od 1. do 9. ročníku, vždy s jednou třídou v ročníku, což umožňuje zachovávat rodinné klima školy.

Škola se nachází v klidné části městské čtvrti Slovany, je snadno dostupná MHD pro žáky z celého města i okolí. Před školou je malý školní pozemek, v blízkosti Chvojkovy lomy a další přírodní prostředí, které poskytují příležitost pro hry a poznávání.

ZŠ využívá především přízemí a 2. patro budovy, kterou má ve výpůjčce od města Plzně.

Každá třída má svou kmenovou učebnu s počítačem s připojením k internetu. Dále škola disponuje odbornou učebnou ICT s 15 pracovními stanicemi s připojením k internetu, učebnou cizích jazyků, biologickou laboratoří a školní cvičnou kuchyní. Škola má vlastní akvateru s chovem exotických zvířat.

Školní družina a školní klub využívají pro svou činnost kmenové učebny. Žákům, pedagogům i rodičům slouží školní knihovna a školní kaple.

Škola se snaží maximálně propojovat výuku s reálným životem, proto se mnohé hodiny realizují mimo školu, v přírodě i ve městě, spolupracujeme s řadou dalších organizací a partnerů. Zveme externisty různých oborů do výuky. Snažíme se do života školy zapojit i rodiče a rodiny dětí, podporujeme je také v tom, aby připravovali přednášky či dílny a zprostředkovávali kontakt se světem svých profesí.

V rámci ŠVP jsou v různých předmětech zařazována průřezová témata k environmentální výchově: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k Prostředí.

Problematika EVVO je významnou náplní výuky povinného předmětu Přírodovědný seminář (vyučovaný v 6.ročníku) a volitelného Ekologického semináře s prohlubujícím a rozšiřujícím učivem. Žáci si ho volí od 7. ročníku a aktuálně je seminář vyučován v 7. a 8. ročníku.

4.3 Dlouhodobé záměry školy v oblasti EVVO.

4.3.1. Cíle v oblasti výchovně vzdělávací.

- Smysluplné zařazení EVVO jako průřezové téma – ŠVP školy
- Účast žáků na ekologizaci provozu školy – viz **Ekoškola**
- Účast žáků na třídních ekologických projektech – představení ekologických projektů v prostorách školy.
- Účast žáků na výukovém programu, besedě nebo exkurzi.

4.3.2. Cíle v oblasti vybavení školy a organizace provozu.

Cíle v oblasti vybavení školy a organizace provozu vycházejí z programu Ekoškola, dlouhodobým cílem je také modernizace a vytvoření odborných učeben. Do výuky zařazujeme učení venku i badatelsky orientovanou výuku. Cílem je také přetvoření školní zahrady, která měla dříve pouze okrasnou funkci a snaha o její lepší využití a získání užitkové a vzdělávací funkce.

4.3.4 Cíle v oblasti zájmového vzdělávání

Školní družina

Ve škole funguje Školní družina, která slouží k zájmovému vzdělávání žáků první, druhé a třetí třídy. Vzdělávací program školní družiny je zaměřený na výchovu v duchu křesťanských tradic a environmentální výchovu.

Školní klub

Školní klub slouží k relaxaci a zájmovému vzdělávání žáků, funguje školní klub 1. stupně pro žáky 4. a 5. ročníku a školní klub 2. stupně pro zájemce z 2. stupně naší školy. Součástí školního klubu je tzv. klubovna, tedy nabídka volnočasových aktivit dle výběru žáků. V rámci klubu jsou nabízeny pravidelné zájmové kroužky.

Akce školní družiny a školního klubu

Mezi pravidelné akce patří tématicky laděné stezky: stezka ke Dni stromů - letos ve spolupráci s Arteda a kroužkem Kecky Lucky Bolehovské a také stezka ke Dni Země. Žáci navštěvují také různé akce i místa např.: veletrh ITEP, nebo například Statek U Matoušů na Bolevecké návsi.

4.3.5 Cíle v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Snaha o vzdělávání pedagog. Pracovníků – např.: 1.stupeň ZŠ – kurz „Učíme venku“

Koordinátor ekologické výchovy se zúčastňuje školení či seminářů, která aktuálně nabízejí jednotlivé organizace. Ostatní pedagogové se zúčastňují jednotlivých seminářů na základě svého zájmu a doporučení vedení školy.

4.3.6 Cíle v oblasti spolupráce (s rodičovskou veřejností, školami, environmentálními a vzdělávacími organizacemi)

Naše škola každoročně spolupracuje s dalšími organizacemi v souvislosti s EVVO. Pravidelně spolupracujeme se sdružením Ametyst, záchranou stanic např. ve Spáleném Poříčí, pořádáme exkurze, či navazujeme další spolupráci např.: se ZOO Plzeň. V neposlední řadě dochází ke spolupráci se Střední školou např.: v projektu Ekoškola, třídění odpadů a podobně.

4.3.7 Dlouhodobé environmentální projekty školy

Projekt Ekoškola

Studenti třetího ročníku oboru Ekologie a životní prostředí ve dvou skupinách vypracují v předmětu praxe a monitoring projekt Ekologizace provozu školy. Studenti vypracují projekt, obhájí ho pře spolužáky a vedením školy. Vítězný projekt bude finančně podpořen a realizován v praxi.

Plnění: průběžně během školního roku

Projekt Recyklohraní

Od roku 2009 se naše škola zapojuje do recyklačního programu Recyklohraní pořádaného MŠMT. V rámci tohoto programu škola vzdělává žáky v oblasti třídění odpadů a umožňuje jim odevzdávat vysloužilé baterie a drobná elektrozařízení do speciálních nádob umístěných v prostorách školy.

Recyklohraní je školní recyklační program organizovaný společnostmi Asekol s.r.o., Ecobat, s.r.o., Eko-kom, a.s. a Ekolamp, s.r.o., který si klade za cíl realizaci zpětného odběru baterií a elektrozařízení, spojený s osvětovou činností v oblasti nakládání s odpady ve školních zařízeních v České republice, především na základních a středních školách. Školní recyklační program Recyklohraní umožní školám deklarovat jejich ekologické myšlení a současně podpoří vnímání potřeby správného nakládání s odpady u žáků.

Zodpovídá: Mgr. Petr Říha, Mgr. Markéta Holerová

Plnění: průběžně během školního roku

Třídění odpadu

Na naší škole jsou v každé učebně, laboratořích i chodbách barevné kontejnery na tříděný odpad. Tato aktivita si klade za cíl prohloubit informační povědomí o správném nakládání s odpady, zejména pak o třídění odpadů u žáků naší školy a podpořit tak vnímání potřeby správného nakládání s odpady.

Na školní zahradě se nacházejí kompostéry a v areálu školy kontejnery na tetrapakové nápoje, které škola zakoupila v rámci mezinárodního projektu Mysli zeleně, mysli mladě.

Plnění: průběžně během školního roku

Zapojení do tematických soutěží pro žáky ZŠ

Škola podporuje žáky v účasti v soutěžích z oblasti přírodovědného a environmentálního vzdělávání jako např. biologická olympiáda, přírodovědný klokan, zeměpisná olympiáda, chemická olympiáda

Zodpovídá: učitelé jednotlivých předmětů

Plnění: v průběhu školního roku

Projekt May Day a adventní jarmak

Naše škola se v květnu každoročně zúčastní dne May Day pořádaném ZOO Plzeň. Studenti oboru ekologie připraví ekologické hry pro děti, studentky sociálního oboru a také žáci základní školy vyrábí suvenýry, které se pak na této akci prodávají veřejnosti. Výtěžek z této akce jde na podporu a místní ochranu konkrétního druhu v Plzeňském kraji.

V průběhu prosince proběhne příprava na adventní jarmak, kdy budou vznikat různorodé výrobky a výtěžek z jejich prodeje bude mít pro daný rok konkrétní využití.

Zodpovídá: Mgr. Jana Hodková, Mgr. Markéta Holerová

Plnění: příprava v průběhu školního roku, květen, prosinec

5. PLÁN EVVO NA ŠKOLNÍ ROK 2022/23

Roční plán EVVO vychází z cílů dlouhodobého plánu s upřesněním a doplněním o akce a úkoly pro školní rok 2022/23.

1. Úkoly dlouhodobého plánu průběžně plněné ve školním roce

Dlouhodobé projekty – viz výše (nebo rozpis konkrétních úkolů pro daný rok)

2. Akce a vzdělávací programy v daném školním roce

žáci 1. stupně

Termín	Akce	Třída
Září	Adaptační pobyty tříd - pozorování v přírodě, koloběh roku, určování stromů, noční obloha	3.A, 4.A
	Ekoakce na statku Újezd nade Mží (péče o životní prostředí, krmení hospodářských zvířat)	1.A

Říjen	"Začni objevovat" - ve spolupráci s Ametystem - Lobežský park (zkoumání lokality, živočichů a rostlinstva, práce s klíčem, krabičkovou lupou, buzolou a další)	4.A
Listopad	"Výroba ptačích krmítek a krmení pro ptáky"	
Prosinec	"Třídíme a recyklujeme" ve spolupráci s Ametystem	
Březen	"Jaro v zahradě" s Ametystem	
Duben	"Den mrkve"	
	"Na výpravě k plzeňským řekám" (vazby mezi člověkem a vodními toky, regulace a využívání vodních toků, povodně) s Ametystem	4.A, 5.A
Květen	"Vodníci a podvodníci" - Lobežský park, sladkovodní ekosystém	4.A,5.A
Červen	"Biopoklad" (kompostování, bio odpad) s Ametystem	

žáci 2. stupně

Termín	Akce	Třída
září	Adaptační kurz	6.A
	Farma Terešov	
říjen	Den stromů	
prosinec	Vánoční Jarmark	
duben	Den Země	
	Zoo Plzeň	7.A
květen	Den s Ametystem	
	Zoo Plzeň	6.A
	May day den	
červen	Badatelské skupiny	6.A, 7.A, 8.A, 9.A

6. Závěrečná ustanovení

Školní plán EVVO pro školní rok 2022/2023 byl projednán a schválen předmětovou komisí dne.....

V Plzni dne 31. 8. 2022

Vypracovala:

Schválila:

.....
Mgr. Markéta Holerová
koordinátorka EVVO

.....
Mgr. Kateřina Chejlavová
ředitelka školy